

FIZETÉSI RENDSZER JELENTÉS 2022

KIHÍVÁSOK ÉS EREDMÉNYEK 10 ÉVE ÉS MA

KÉRDÉSEK
sajto@mb.hu

1. Pénzforgalmi folyamatok

2. Fizetési- és értékpapír-infrastruktúrák

3. A pénzforgalom és a pénzügyi infrastruktúrák aktuális kérdései

Az azonnali fizetési ökoszisztéma kiteljesítése a fejlesztés harmadik fázisa

Fizetési szokások alakulása

SZÉP kártyákat érintő változások, illetve ezek hatása a kapcsolódó forgalom alakulására

A digitális jegybankpénzt és a megosztott főkönyvi technológiát érintő aktualitások

A PSD2 aktualitásai

Nemzetközi szabályozási fejlemények

FIZETÉSI RENDSZER JELENTÉS 2022

FIZETÉSI RENDSZER JELENTÉS

2022

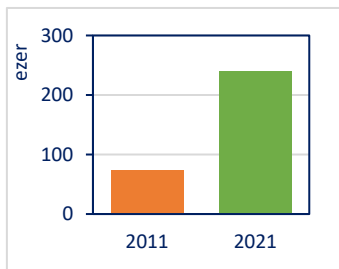

KÉRDÉSEK
sajto@mb.hu

Ezer

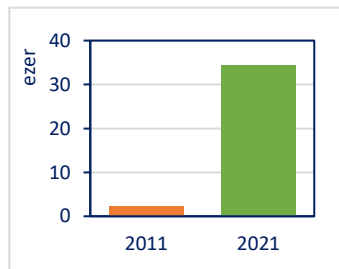
HONNAN INDULTUNK ÉS HOVA JUTOTTUNK? – 10 ÉV 10 ADAT

Több, mint háromszorosára nőtt az üzemben lévő POS-terminálok száma

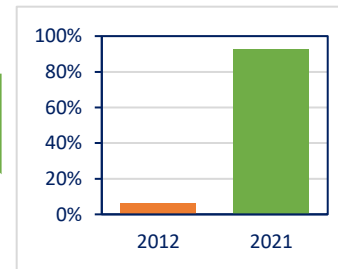
3,2X

Közel tizenötöszeresére nőtt az online kártyaelfogadó helyek száma

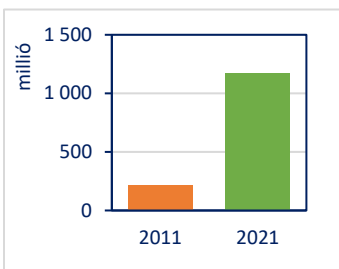

15X

Érintőkártyák aránya közel 100 százalékra emelkedett

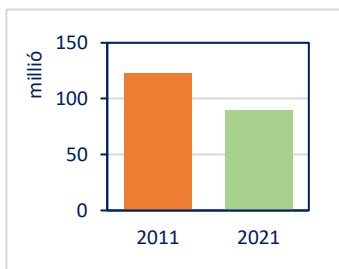

Több, mint ötszörösére nőtt a kártyás vásárlások száma

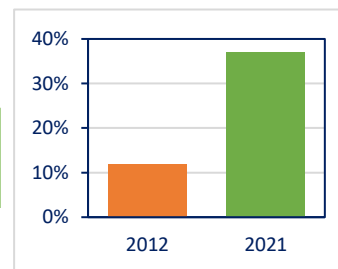
5,3X

Közel harmadával csökkent a készpénzfelvételek száma

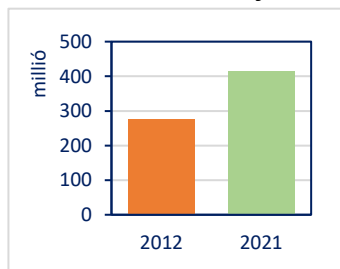

0,7X

Vásárlások elektronikus fizetése terén már az EU átlagánál járunk

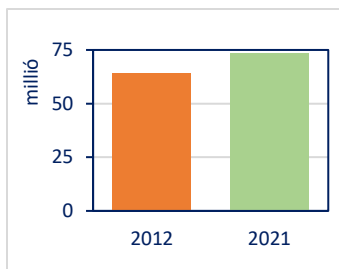

Kevésbé dinamikus nőtt eddig az átutalási forgalom, de az Azonnali fizetés új lendületet hoz

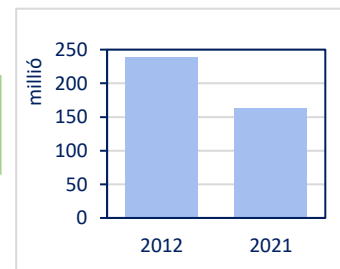
1,5X

A csoportos beszédések számában a vártnál kisebb a bővülés

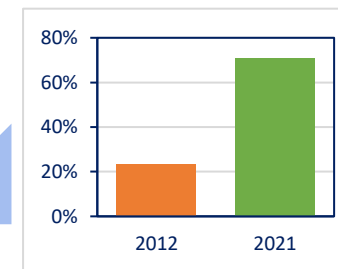
1,1X

Közel harmadával csökkent a csekkes tranzakciók száma

0,7X

Számlafizetések több, mint kétharmada már elektronikus

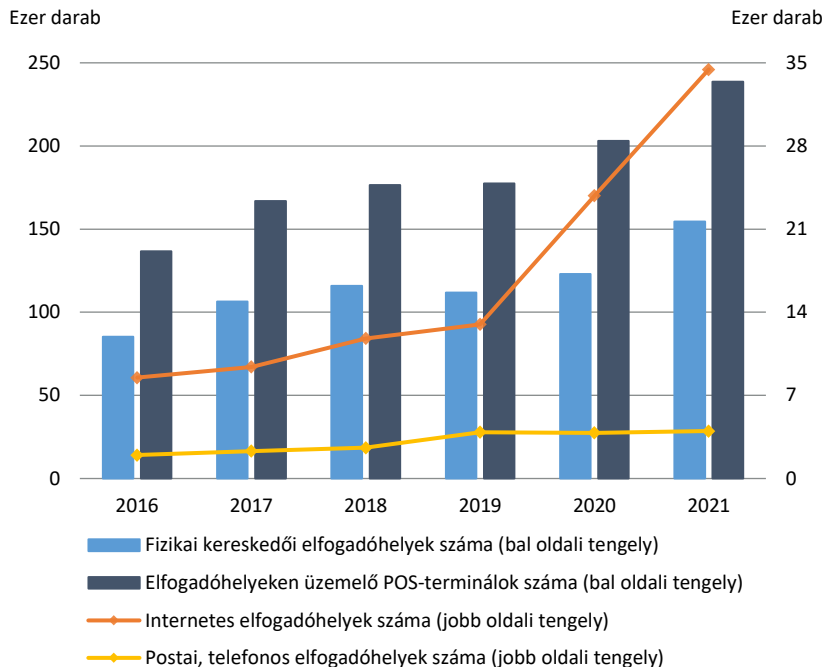
KÉRDÉSEK
sajto@mnb.hu

1. PÉNZFORGALMI FOLYAMATOK

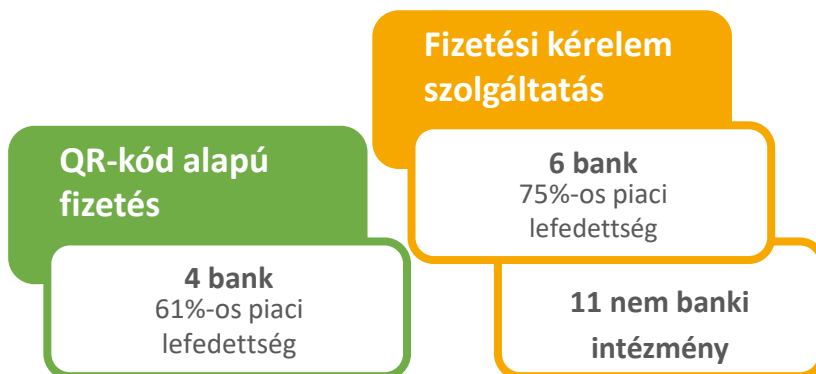

KÉRDÉSEK
sajto@mb.hu

A HAZAI FIZETÉSI KÁRTYÁS ELFOGADÓI HÁLÓZAT FEJLŐDÉSE

BANKI SZOLGÁLTATÁSOK LEFEDETTSÉGE AZ AZONNALI FIZETÉSRE ÉPÜLVE

PÉNZFORGALMI INFRASTRUKTÚRA

Mik voltak a 10 évvel ezelőtti fő célok?

- ❖ Minél több helyen lehessen elektronikusan fizetni
- ❖ Minél többen fizessenek elektronikusan

Mi történt azóta?

- ❖ Napközbeni elszámolás bevezetése
- ❖ GIRO MNB tulajdonba kerül
- ❖ Napközbeni elszámolás ciklussűrítése
- ❖ POS-terminál telepítési program
- ❖ Biometrikus azonosítás
- ❖ SoftPOS technológia
- ❖ Azonnali fizetés bevezetése
- ❖ Kötelező elektronikus elfogadás (Ker. tv.)

Hogy néz ki a 2021-es helyzetkép?

- ❖ Ker. tv. OPG használatára kötelezetteket érintő változása miatt jelentős ugrás a fizikai kártyás infrastruktúrában
- ❖ A pandémia során tovább nőtt az online kártyás elfogadóhelyek száma is
- ❖ Kezd elterjedni a fizetési kérelem és a QR-kód

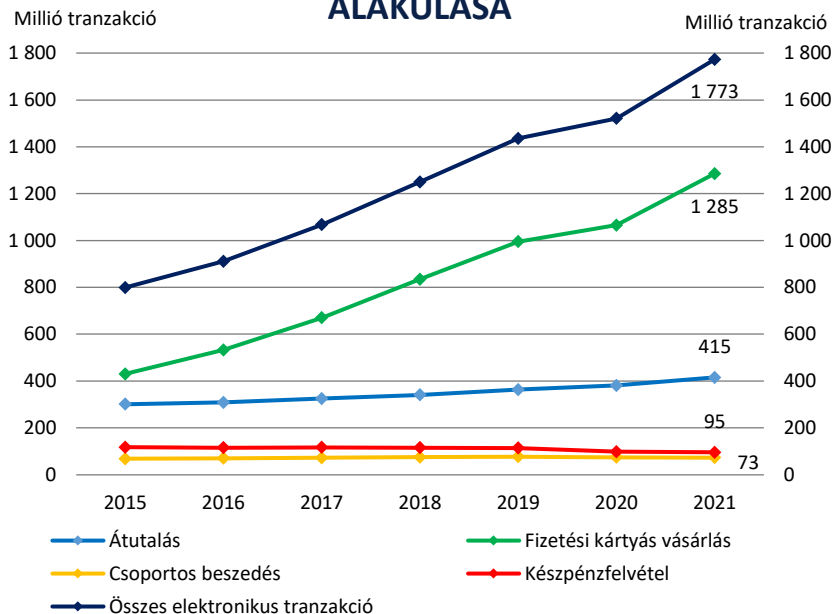
A szolgáltatásokhoz való hozzáférés és az elektronikus fizetés lehetőségének hiánya jellemzően már nem akadály

Eddig az infrastruktúra fejlesztésén volt a hangsúly, a következő 10 évben a használat ösztönzése lesz a kulcs

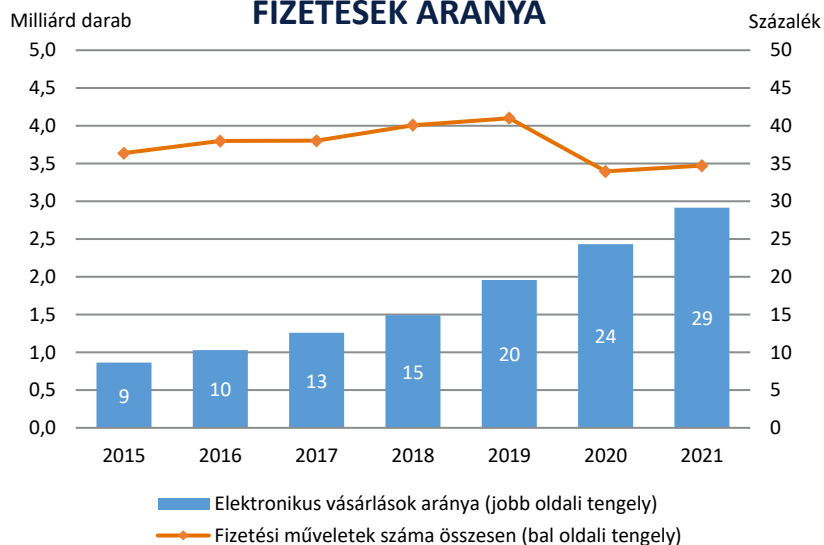

KÉRDÉSEK
sajto@mb.hu

A FIZETÉSI SZÁMLÁHOZ KAPCSOLÓDÓ FŐBB FIZETÉSI MŰVELETEK DARABSZÁMÁNAK ALAKULÁSA

AZ OPG ADATBÁZISBAN SZEREPLŐ FIZETÉSI MŰVELETEK SZÁMA ÉS AZ ELEKTRONIKUS FIZETÉSEK ARÁNYA

FORGALOM

Mik voltak a 10 évvel ezelőtti fő célok?

- ❖ Készpénz tranzakciós szerepének csökkentése, készpénzes / elektronikus fizetések arányának javítása a gazdaság versenyképességének javítása érdekében

Mi történt azóta?

- ❖ Kártyaforgalom dinamikus bővülése hosszú éveken keresztül
- ❖ Átutalási forgalom növekedési ütemének gyorsulása az Azonnali fizetés bevezetése után
- ❖ Pandémia hatására gyorsabban fejlődő elektronikus pénzforgalom

Hogy néz ki a 2021-es helyzetkép?

- ❖ Járvány előtti trend visszatérése a kártyaforgalomban
- ❖ Készpénzfelvételek értéke is újra nőtt, azonban tovább nyílt az olló a kártyás vásárlások javára
- ❖ Fogyasztók fokozatos visszatérése a fizikai térbe
- ❖ Utazási korlátozások feloldásával jelentősen bővül a külföldi tranzakciók száma
- ❖ Azonnali fizetés a kártya dinamikájának szintjén

Egyre dinamikusabban fejlődik az elektronikus pénzforgalom

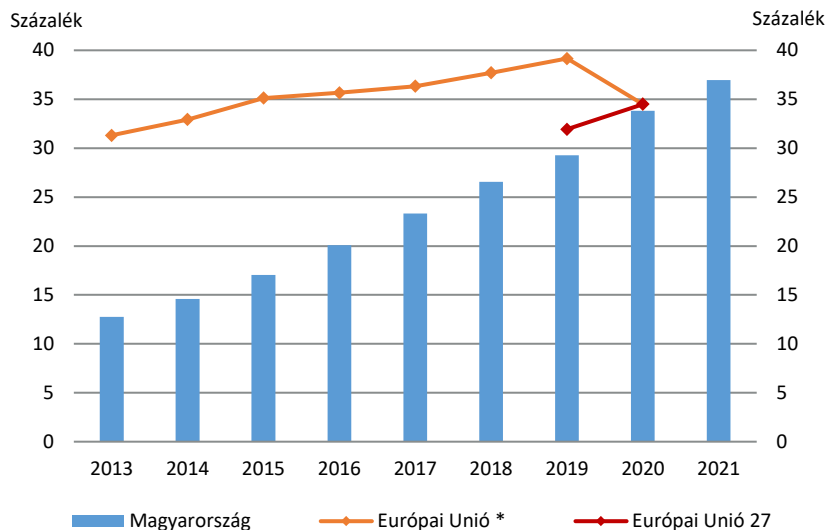
Mi várható a jövőben?

- ❖ A fejlődés új motorja a kártyát kiegészítve az Azonnali fizetés
- ❖ Innovatív megoldások térhódítása az elektronikus fizetéseken belül (pl. mobiltárcák)

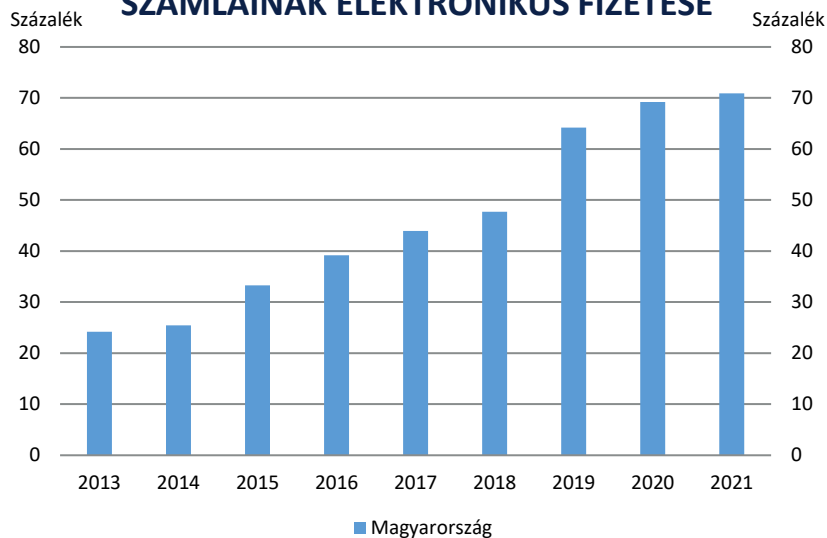
KÉRDÉSEK
sajto@mb.hu

VÁSÁRLÁSOK ELEKTRONIKUS FIZETÉSE

Bankkártyás vásárlások éves összértéke / Éves lakossági fogyasztás
* Európai Unió 2020-tól Egyesült Királyság nélkül

KÖZÜZEMI ÉS EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK SZÁMLÁINAK ELEKTRONIKUS FIZETÉSE

Elektronikus számlafizetések becsült éves darabszáma / Számlafizetések becsült éves darabszáma

ELEKTRONIKUS FIZETÉSEK HATÉKONYSÁGA

Mik voltak a 10 évvel ezelőtti fő célok?

- ❖ Minél jobban megközelíteni az EU átlagát az elektronikus pénzforgalom hatékonysága tekintetében

Mi történt azóta?

- ❖ Vásárlások és számlafizetések rohamos elektronizálása a kártyás infrastruktúra fejlődésére alapozva
 - ❖ Dinamikus fejlődés az érintéses technológiára építve
 - ❖ Elfogadói infrastruktúra rohamos bővülése (POS-terminál telepítési program, Ker. tv.)
 - ❖ Postai fejlesztések (kártyás csekkfizetés, QR-kód alapú kártyás csekkfizetés)
 - ❖ Kártya alapú számlafizetési lehetőségek terjedése
 - ❖ Innovatív mobiltárcás megoldások terjedése

Hogy néz ki a 2021-es helyzetkép?

- ❖ A vásárlások vonatkozásában már utolértük az EU 27 átlagát
- ❖ Számlafizetések 70 százaléka már elektronikusan történik

Mi várható a jövőben?

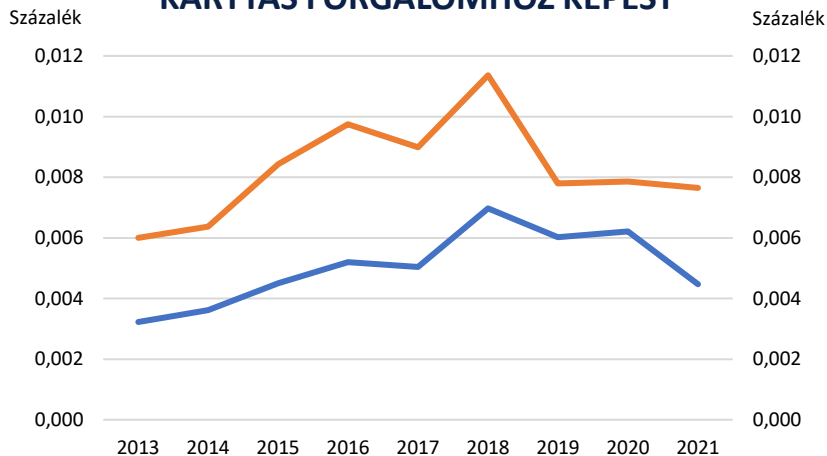
- ❖ Kártya mellett fizetési kérelem szolgáltatás és QR-kód szerepe

Az Azonnali fizetés előnyös lehet a költségérzékenyebb szolgáltatók számára, mivel az átutalási tranzakciók fogadása a banki kondíciók alapján jellemzően ingyenes

KÉRDÉSEK
sajto@mb.hu

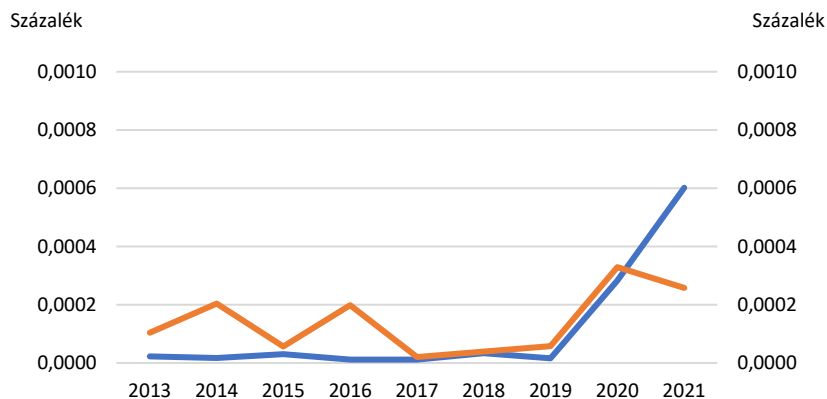
VISSZAÉLÉSEK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA A KÁRTYAKIBOCSÁTÓI OLDALON AZ ÖSSZES KÁRTYÁS FORGALOMHOZ KÉPEST

— Kártyás visszaélések aránya az összes kártyás tranzakció számához viszonyítva

— Kártyás visszaélésekkel okozott kár aránya az összes kártyás tranzakció értékéhez viszonyítva

NEM KÁRTYÁKHOZ KÖTŐDŐ ELEKTRONIKUS VISSZAÉLÉSEK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA AZ ÁTUTALÁSI FORGALOMHOZ VISZONYÍTVA

— Sikeres visszaélések aránya az összes átutalási tranzakció számához viszonyítva

— Sikeres visszaélésekkel okozott kár aránya az összes átutalási tranzakció értékéhez viszonyítva

VISSZAÉLÉSEK

Mik voltak a 10 évvel ezelőtti fő célok?

- ❖ Rendkívül alacsony volt a visszaélések aránya, ugyanakkor bizonyos infrastrukturális problémák megoldása elkerülhetetlen volt (pl. chipmigráció)
- ❖ A feltételezés az volt, hogy a visszaélések ellen véd a szabályozás, illetve az új biztonsági megoldások

Mi történt azóta?

- ❖ Infrastrukturális oldalról kezeltük a hiányosságokat
- ❖ PSD2 és SCAR. hangsúlyt fektetett a témára, és egzaktabb szabályokat fogalmazott meg a korábbiakhoz képest

Hogy néz ki a 2021-es helyzetkép?

- ❖ A biztonság változatlan (forgalomarányosan jó a helyzet), azonban a digitalizáció felgyorsulása kihívásokat hoz
- ❖ Pénzforgalomhoz közvetlenül kevésbé kötődő esetek
- ❖ Jelentős változások a kárviselés megoszlásában

Mi várható a jövőben?

- ❖ Készpénzes környezetben korábban meglévő esetek elektronikus csatornára terelésének folytatódása
- ❖ Megtévesztés és pszichológiai manipuláció dominanciája
- ❖ Egyre szofisztikáltabb módszerek megjelenése

Nagyobb figyelmet szükséges szentelni a megelőzésre

Az MNB támogatja az edukációt, kidolgoz egy ajánlást és a GIRO-val közösen vizsgálja egy központi monitoring rendszer lehetőségét

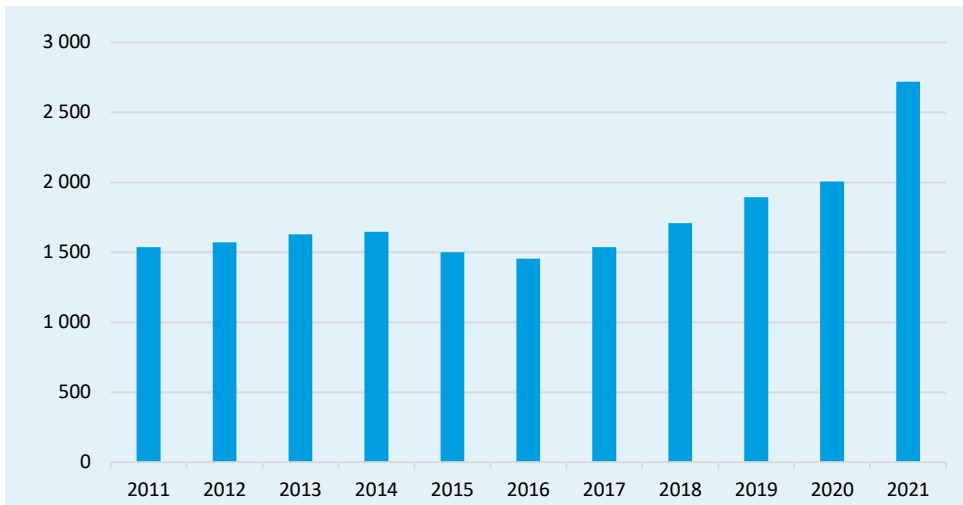
KÉRDÉSEK
sajto@mnb.hu

2. FIZETÉSI- ÉS ÉRTÉKPAPÍR- INFRASTRUKTÚRÁK

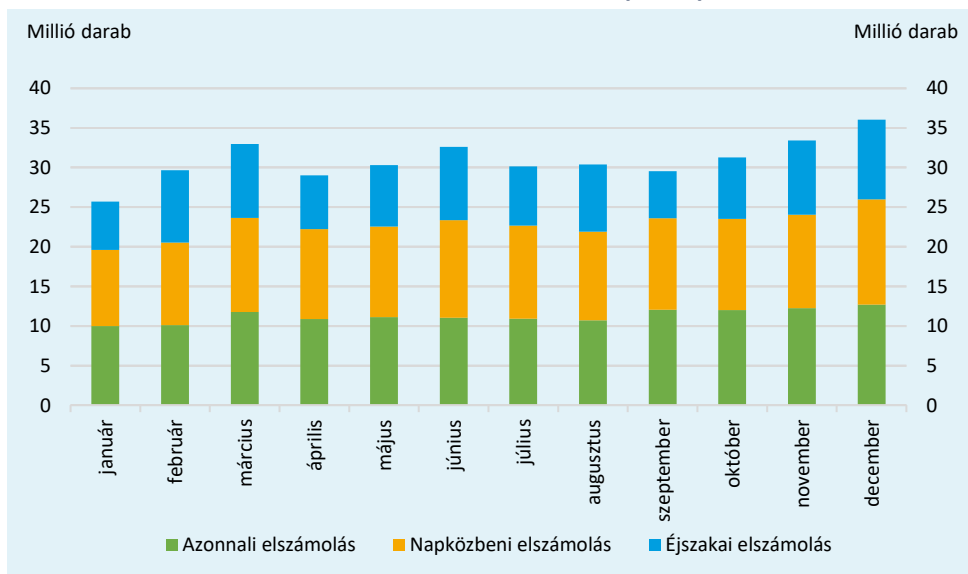

KÉRDÉSEK
sajto@mbn.hu

VIBER, BKR, KELER RENDSZEREKBE ELSZÁMOLT FORGALOM ÉRTÉKE (BILLIÓ FORINT)

A BKR EGYES PLATFORMJAIN LEBONYOLÍTOTT TRANZAKCIÓS FORGALOM MEGOSZLÁSA (2021)

Forrás: MNB, GIRO Zrt., KELER Csoport

FIZETÉSI- ÉS ÉRTÉKPAPÍR- INFRASTRUKTÚRÁK

Mik voltak a 10 évvel ezelőtti fő célok?

- ❖ Hatékonyabbá és gyorsabbá tenni a fizetési- és értékpapír-infrastruktúrákat

Mi történt azóta?

- ❖ Napközbeni elszámolás bevezetése 2012
- ❖ T+2 napos értékpapír kiegyenlítés 2014
- ❖ Forint a CLS-ben 2015
- ❖ Forint a T2S-ben 2017
- ❖ Azonnali fizetési rendszer 2020
- ❖ A VIBER, BKR, KELER rendszerekben elszámolt forgalom 77%-ot nőtt értékben, 56%-ot növekedett tételek számában az elmúlt 10 év alatt.

Hogy néz ki a 2021-es helyzetkép?

- ❖ 377 millió darab tranzakció
2 720 billió forint összértékben
- ❖ A BKR platformok közötti forgalom megoszlása 2021-ben: 37% - 37% - 26%

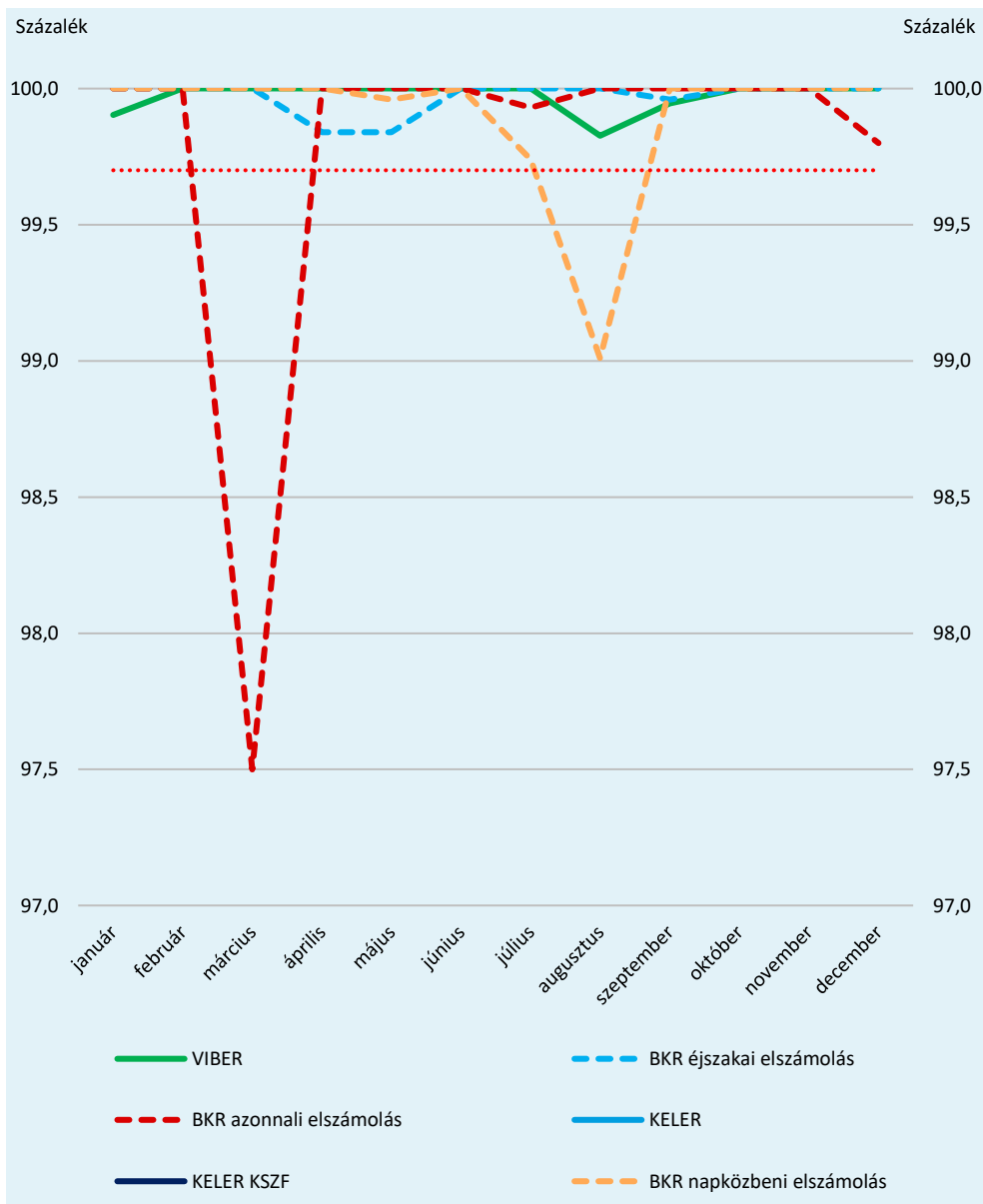
Mi várható a jövőben?

- ❖ BKR platformkonszolidáció
- ❖ T+2 tovább csökken

KÉRDÉSEK
sajto@mb.hu

RENDELKEZÉSRE ÁLLÁS A FIZETÉSI- ÉS ÉRTÉKPAPÍR INFRASTRUKTÚRÁKBAN (2021)

A FIZETÉSI- ÉS ÉRTÉKPAPÍR- INFRASTRUKTÚRÁK RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA

A 10 évvel ezelőtti, a jelenlegi és a jövőbeni célok is azonosak:

- ❖ A fizetési- és értékpapír-infrastruktúrák hatékonyan és biztonságosan működjenek

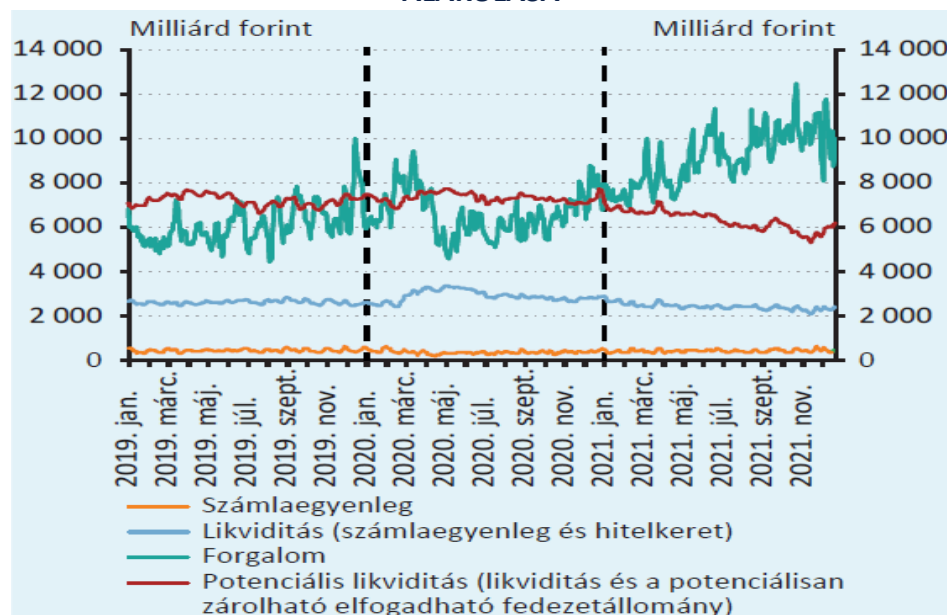
Hogy néz ki a 2021-es helyzetkép?

- ❖ A rendszerek rendelkezésre állása továbbra is kimagasló
- ❖ A járványhelyzet miatti kihívásokat megfelelően kezelték
- ❖ A távoli üzemeltetés nem okozott működési problémát

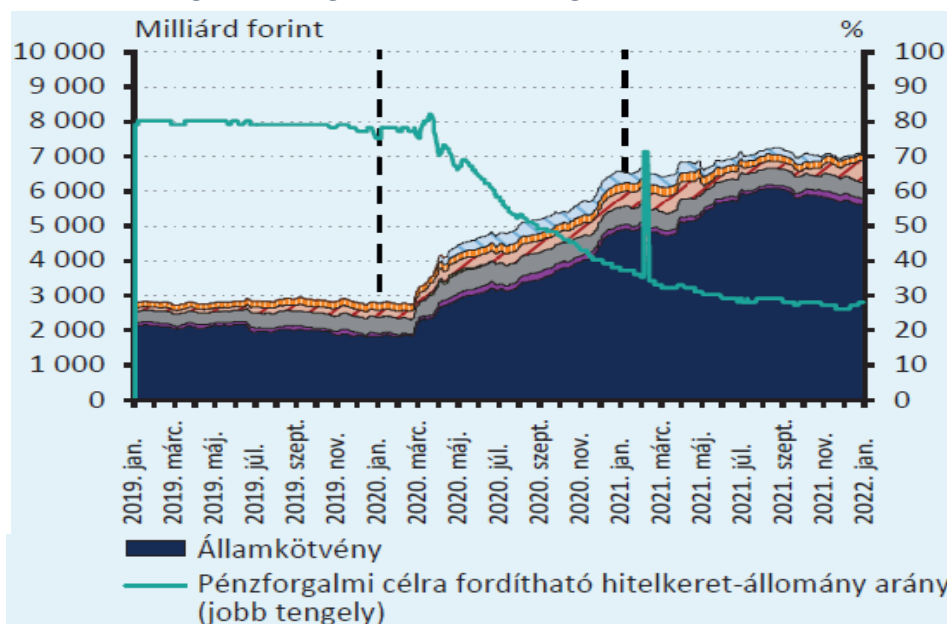

KÉRDÉSEK
sajto@mb.hu

VIBER-RÉSZTVEVŐK LIKVIDITÁSA ÉS A VIBER FORGALMÁNAK ALAKULÁSA

A ZÁROLT FEDEZETI-ÁLLOMÁNY ÉS A PÉNZFORGALMI CÉLRA FORDÍTHATÓ HITELKERET-ÁLLOMÁNY ARÁNYA

FORINTLIKVIDITÁS

A 10 évvel ezelőtti, a jelenlegi és a jövőbeni célok is azonosak:

- ❖ A fizetési rendszerek résztvevőinek likviditása biztosítsa a pénzforgalom zavartalan működését

Hogy néz ki a 2021-es helyzetkép?

- ❖ A fizetési rendszerek résztvevőinek likviditása bőséges volt, amit aktívan menedzseltek
- ❖ A résztvevők VIBER üzemidőn kívülre (éjszakára, hétvégére és munkaszüneti napokra) is elegendő számlaegyenleget biztosítottak
- ❖ Likviditásához kapcsolódóan 2021-ben jegybanki eszköztár módosítás nem történt

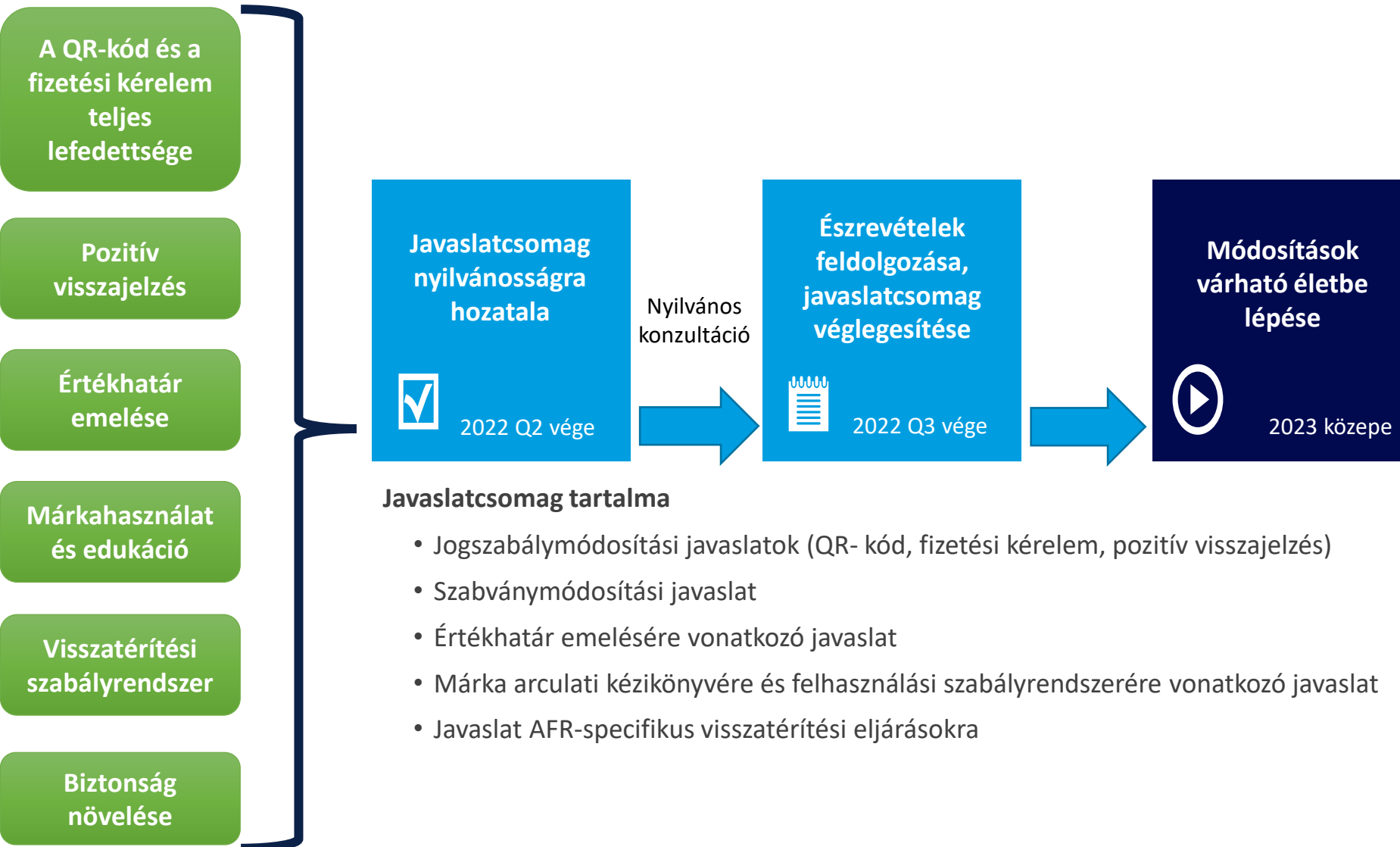
KÉRDÉSEK
sajto@mnb.hu

3. A PÉNZFORGALOM ÉS A PÉNZÜGYI INFRASTRUKTÚRÁK AKTUÁLIS KÉRDÉSEI

KÉRDÉSEK
sajto@mnb.hu

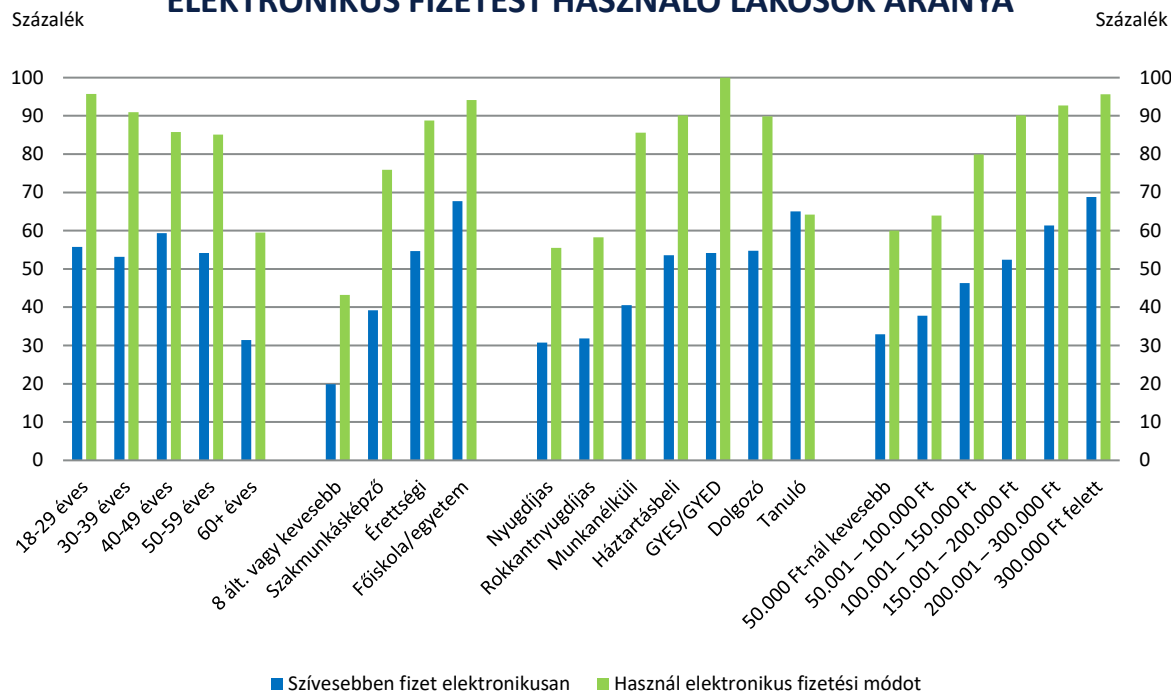
JÖN AZ AZONNALI FIZETÉSI ÖKOSZISZTÉMA FEJLŐDÉSÉNEK HARMADIK FÁZISA

KÉRDÉSEK
sajto@mb.hu

ELEKTRONIKUS FIZETÉST HASZNÁLÓ LAKOSOK ARÁNYA

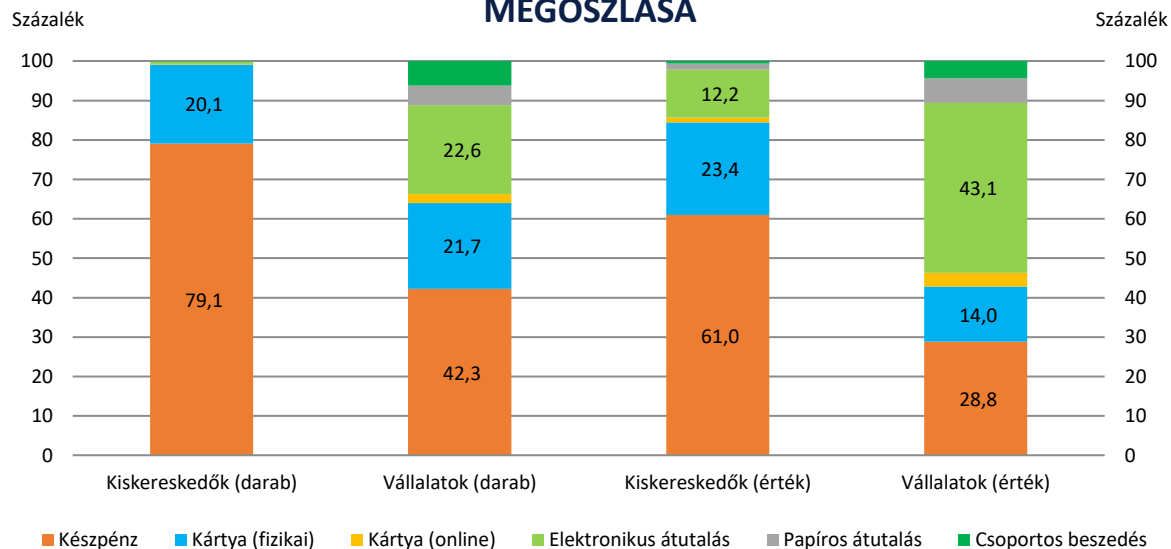

FIZETÉSI SZOKÁSOK

Lakosság

- ❖ Felnőtt lakosság 80 százaléka veszi igénybe az elektronikus fizetési lehetőségeket
- ❖ Lakosság ugyanennyi részénél még jelentős tér mutatkozik a további növekedésre
- ❖ Fizetési módok használata nagyban függ a szociodemográfiai tényezőktől
- ❖ Elektronikus fizetés terjedését továbbra is hátráltathatja a készpénzes jövedelem és az árazás

KISKERESKEDŐK ÉS VÁLLALATOK BEJÖVŐ FIZETÉSI FORGALMÁNAK MEGOSZLÁSA

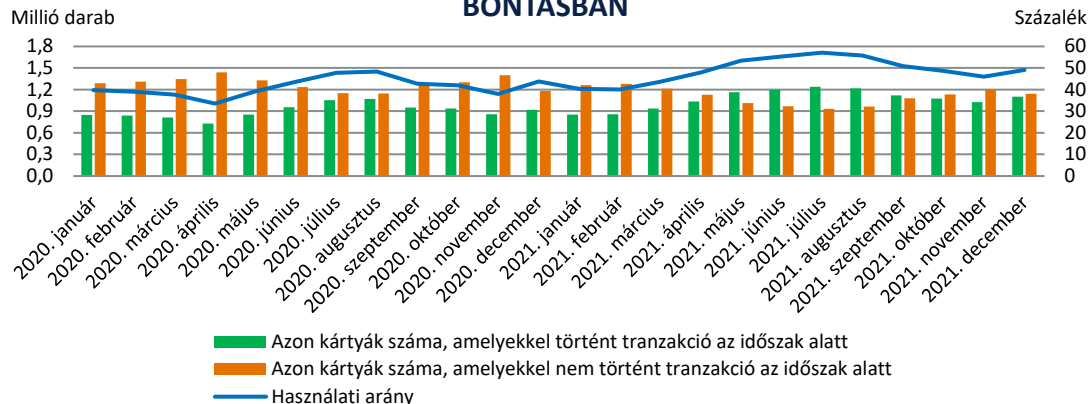
Vállalatok

- ❖ A vállalkozások esetében a fizetési módok közötti választás elsősorban a méretükkel van összefüggésben
- ❖ Kisebbség esetében nagyobb mértékű a készpénzhasználat
- ❖ Nagobbaknál az átutalások szerepe a jelentős
- ❖ Jelentősebb kiskereskedőknél a kártyás fizetések a meghatározóak

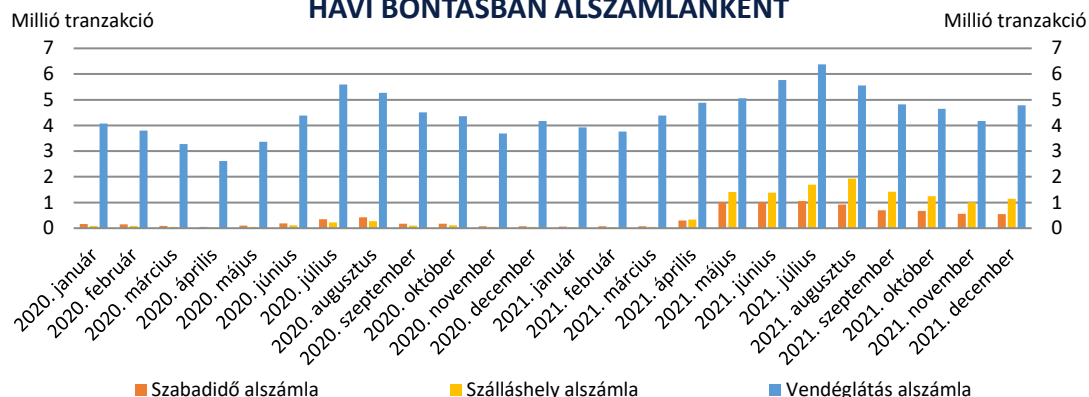

KÉRDÉSEK
sajto@mb.hu

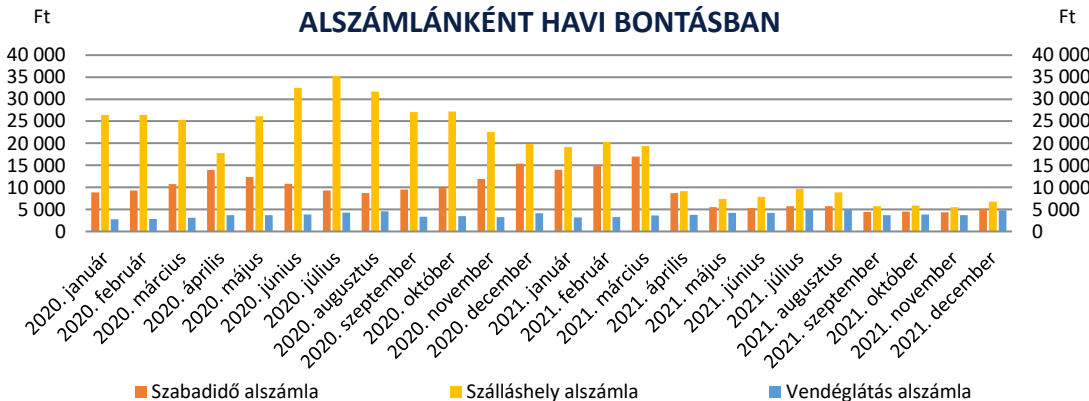
KIBOCSÁTOTT SZÉP KÁRTYÁK SZÁMA, ILLETVE AZOK HASZNÁLATA HAVI BONTÁSBAN

SZÉP KÁRTYÁKKAL LEBONYOLÍTOTT TRANZAKCIÓS FORGALOM ALAKULÁSA HAVI BONTÁSBAN ALSZÁMLÁNKÉNT

EGY SZÉP KÁRTYÁS VÁSÁRLÁSI TRANZAKCIÓRA JUTÓ ÖSSZEG ALAKULÁSA ALSZÁMLÁNKÉNT HAVI BONTÁSBAN

SZÉP KÁRTYÁKAT ÉRINTŐ VÁLTOZÁSOK

- ❖ **Miért érdekes?** ---> Egyik legelterjedtebb hazai készpénzhelyettesítő fizetési eszköz
- ❖ **Miért történt változás?** ---> Koronavírus-járvány turisztikai és vendéglátóipari ágazatra gyakorolt negatív hatásainak ellensúlyozása
- ❖ **Hogyan változott az igénybevétel?** ---> Egyre több munkáltató, illetve munkavállaló választja a béren kívüli juttatási rendszer ezen elemét és jelentősen nőtt a tényleges használat is
- ❖ **Mit hoztak a változások a forgalom vonatkozásába?**
 - ❖ Szezonális hatásoktól függetlenül is számottevő növekedés 2021 tavaszától
 - ❖ Egy tranzakcióra jutó összeg jelentős csökkenése az alszámlák közötti teljes átjárhatóság megteremtése következtében (szabadidő és szálláshely alszámlákon tárolt egyenleg felhasználása a jellemzően kisebb egyszeri összegű vendéglátás típusú költségek finanszírozására)

KÉRDÉSEK
sajto@mnb.hu

4. Mit várunk a következő évtizedtől?

KÉRDÉSEK
sajto@mb.hu

HOL TARTUNK MOST ÉS MIT HOZHAT A JÖVŐ?

Készpénzes és elektronikus tranzakciók megoszlásának alakulása

